

Bilag 18.

Landbrugsministerens redegørelse ved mødet i folketingets markedsudvalg den 15. november 1962.

Efter justitsministerens redegørelse må det anses for sandsynligt, at Danmark *efter* at have tiltrådt fællesmarkedet ikke kan gennemføre skærpende regler, der tilsigter at hindre udlændinge i at købe danske landbrugsejendomme. På den anden side må man gå ud fra, at ikke-diskriminerende regler, der er indført *forinden*, ikke kan angribes.

Hvor længe justitsministeriets lov af 1959 om erhvervelse af fast ejendom kan betyde noget efter Danmarks tiltrædelse af fællesmarkedet, er behæftet med nogen usikkerhed — det afhænger bl. a. af de direktiver om adgang til etablering, som måtte komme i overgangsperioden, samt i øvrigt af, hvilken fortolkning man — i sidste instans ved fællesskabernes domstol — vil undergive krav om bopæl som forudsætning for etablering. Men sikkert er det, at den omhandlede lov, selv om den opretholdes med det indhold, den har i dag, ikke indeholder noget afgørende værn mod udlændinges køb af dansk jord. Blot vedkommende udlænding tager bopæl her i landet i kort tid, kan han erhverve f. eks. 2 herregårde og beholde ejendomsretten til disse, selv om han straks efter forlader landet.

Efter den gældende lovgivning kan enhver person nemlig frit erhverve 2 ejendomme, og yderligere ejendomme kan erhverves, dersom erhververen til staten afstår jord, der såvel i areal som efter grundbeløb svarer til $\frac{1}{5}$ af den erhvervede ejendoms tilliggende, hvorved er bortset fra skovbevoksede arealer.

Under disse omstændigheder har regeringen anset overvejelse af forholdsregler til sikring af landbrugsjord for nødvendig. Et embedsmandsudvalg har udarbejdet en skitse til, hvorledes man *kan* afbøde risikoen, men der kan måske være andre måder at gøre det på. Fra regeringens side har man

ikke taget endelig stilling til, hvorledes disse forholdsregler skal være, og man er lydhør over for eventuelle forslag.

Embedsmandsskitser, der har været forelagt i landbokommissionen, går i korte træk ud på følgende:

- 1) erhververen af en landbrugsejendom skal drive ejendommen jordbrugsmæssigt og tage fast bopæl på den,
- 2) ingen person kan fremtidig erhverve adkomst til mere end én landbrugsejendom,
- 3) juridiske personer kan kun erhverve landbrugsejendomme med landbrugsministeriets tilladelse,
- 4) den bestående adgang til at erhverve flere ejendomme mod afgivelse af vederlagsjord til staten afskaffes,
- 5) de såkaldte frie jorder søges bundet til bestående landbrugsejendomme dels ved at anvende vurderingsenheden i stedet for landbrugsnoteringen, dels ved gennemførelse af en omsætningskontrol,
- 6) de ved lovens ikrafttræden bestående forhold berøres ikke af en kommende lov,
- 7) en eventuel lov skal optages til revision i løbet af nogle få år, og
- 8) der skal fra disse bestemmelser være adgang til en ret vid dispensation, bl. a. således, at ministeriet kan fravige bopælskravet og give adgang til erhvervelse af flere ejendomme.

I skitsen går man ud fra, at kravet om bopæl på ejendomme objektivt set er det mest effektive middel til at hindre fjerneje af landbrugsejendomme i Danmark, og i samme omfang, som man lemper på dette krav, svækker man muligheden for at sikre mod sådan fjerneje, medmindre man indfører andre kontrolforanstaltninger.

Beskyttelse af den danske landbrugsjord